

Štev. 36 15. avgust 1985 Leto izdaje: I

IZPLAČILO PORAČUNOV PO PERIODIČNEM OBRAČUNU ZA PRVO POLLETJE 1985 NI MOŽNO

Ob razpravljanju in potrjevanju periodičnih obračunov za I. polletje 1985 so TOZD PM, KO, VZM in OR sprejele na zborih delavcev sklepe, za katere se je ugotovilo, da njihova realizacija ni možna, na kar so že opozarjale DPO in vodstvo DO, o čemer smo že poročali v 32. in 33. številki našega glasila.

Po objavi rezultatov zborov delavcev so se sestale DPO in vodstva TOZD TAP, SER in VO ter soglasno sprejele naslednji sklep:

"Udeleženci sestanka ugotavljamo, da je gospodarska situacija, ne glede na nekoliko boljše rezultate kot smo jih izkazovali po zaključnem računu 1984, še vedno zelo kritična. Zato vse sklepe v zvezi z dodatnimi izplačili OD obsojamo in zahtevamo, da delavci vaših TOZD ponovno pretehtajo gospodarsko situacijo, v kateri se nahajajo sami in celotna delovna organizacija danes, da temeljito razmislijo o poslovanju v naslednjem polletju, pa tudi na daljši rok, in predmetne sklepe o dodatnih izplačilih do 10.8.1985 prekličajo. V kolikor do tega roka sklepi niso preklicani, sprožijo delavski sveti TOZD TAP, VO in SER dne 12.8.1985 postopek arbitraže, zaradi odstopanj od dogovorjene politike delitve OD.

V kolikor arbitraža ni uspešna do 15.9.1985, bodo TOZD TAP, TOZD VO, TOZD SER zahtevali spremembo tistih členov v samoupravnih aktih, ki se nanašajo na kakršnokoli združevanje sredstev solidarnosti (sklad skupne porabe, rezervni sklad, itd.), saj lahko pričakujemo, da bodo vsaj nekateri od teh TOZD, ki danes tako širokogrudno razpravljajo o delitvi, ena od teh pomoči potrebni.

Nemudoma zahtevamo, da službe DSSS uredijo vračilo vseh v preteklosti združenih sredstev za nabavo opreme, po revalorizirani vrednosti.

DSSS poroča o realizaciji do 15.9.1985."

Na ta predlog so ponovili zборе delavcev v TOZD KO, VZM in OR, v TOZD PM pa ne, kjer so ocenili, da bi s tem nastalo nezadovoljstvo med delavci ter nezaupanje v DPO in vodstvo TOZD.

V nobeni od navedenih TOZD niso preklicali ali spremenili svojih sklepov in čvrsto vztrajajo na svojih stališčih. To pa je narekovalo sestanek DPO in vodstva DO ter TOZD TAP, SER, VO, KO, PM, VZM, OR ter predsednika Izvršnega sveta SO Ptuj, sekretarja občinskega komiteja ZKS Ptuj in družbenega pravobranilca samoupravljanja Ptuj, ki je bil 13.8.1985 ob 12. uri v sejni sobi DO.

Na sestanku je bilo ponovno prikazano dejansko stanje in kakšne bi bile posledice tega izplačila, kajti možno bi bilo, da bi sklepe o dodatnem izplačilu enega OD sprejele tudi ostale TOZD, saj jim finančni rezultat po periodičnem obračunu za L. polletje to tudi v večini dopušča. Vendar so v nekaterih TOZD pravilno ocenili, da bi to za AGIS pomenilo finančni polom. Vsi prisotni so se strinjali z ugotovitvijo o dejanskem stanju in da je treba temu brezglavemu in kroničnemu kršenju dogovorjene politike delitve OD enkrat za vselej napraviti konec in pristopiti k spoštovanju samoupravnih aktov, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov.

Po triurni razpravi je bilo sprejeto naslednje stališče:

Realizacija sklepov o izplačilih OD nimo rednih, sporazumno dogovorjenih ni možna:

1. Pomanjkanje likvidnih sredstev in omejene možnosti najetja kreditov., ki jih je praviloma treba že po enem mesecu vrniti. Zato bi se težave samo za kratko odložile - do obvezne blokade in znižanih osebnih dohodkov.
2. Vprašljiva je zakonitost takih sklepov, ker pomenijo kršitev našega samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov, družbenega dogovora in resolucije o družbeno ekonomskem razvoju v letu 1985 SR Slovenije ter letnih gospodarskih načrtov TOZD in DO AGIS.
3. Z intervencijo TOZD TAP, Velika oprema in Servisi se je odprl spor v delovni organizaciji. Spor se bo reševal na pobudo sindikata na delavsekem svetu delovne organizacije.

Predviden je tudi postopek arbitraže.

DPO pozivajo vse zaposlene k treznemu razmišljanju, kajti delovni organizaciji moramo zagotoviti obstoj tudi jutri.

Zastopajmo interese celotnega kolektiva!

INVENTIVNA DEJAVNOST

Metode in tehnike dela v krožkih (nadaljevanje iz 35. številke)

STATISTIČNO PRIKAZOVANJE PODATKOV

Večina pojavov v naravi in tudi v proizvodnih procesih se porazdeli normalno. Vsebinsko pojavom daje neka merljiva veličina, ki nastopa slučajno in ji zato rečemo slučajna spremenljivka.

Ločimo dve vrsti napak, sistemske in slučajne.

Nastopajoče veličine razdelimo na:

- Atributivne veličine (dober-slab, 1. vrsta, 2. vrsta, itd)
- Numerične veličine (teža, dolžina, premer, itd.)

V splošnem se lahko veličine pojavljajo v neskončnih ali končnih obsegih. Obsegu rečemo populacija in ima posebno mesto v statistiki. Serijo ali več serij vzamemo za populacijo, vsa opazovanja pa izvajamo na vzorcih, ki se deli populacije in jih iz le-te navadno

slučajno izberemo. Na vzorcih izračunamo značilne parametre ter iz teh sklepamo na populacijo (serijo ali več serij). Lep primer vzorčenja je statistična kontrola prevzema, kjer z vzorcem ugotavljamo kvaliteto količine, serije. Na osnovi rezultatov vzorca, količino, serijo sprejmemo ali zavrremo.

Frekvenčna porazdelitev je statistična vrsta, ki pokaže pogostnost pojavljanja vrednosti slučajne spremenljivke v razredih. Število vrednosti v posameznem razredu imenujemo frekvenca. V frekvenčnih porazdelitvah nimamo pregleda o natančnih vrednostih znaka v populaciji-obsegu, ker kaže samo koliko enot ima vrednost v posameznih razredih. Važno pa je dejstvo, da nam frekvenčna porazdelitev nudi kompleksen in nazoren pregled o variranju vrednosti v populaciji.

Grafično prikažemo frekvenčne porazdelitve:

- a) s histogrami
- b) s poligoni

Histogram dobimo, če prikažemo frekvenčno porazdelitev s stolpci. Imenujemo ga tudi stolpični diagram in sodi med temeljne tehnike analize pojavov. Za vsak razred narišemo stolpec, ki je v sorazmerju s frekvenco.

Uporabljamo ga za grafično prikazovanje numeričnih veličin in sicer takrat, ko imamo veliko število podatkov. Histogram je ena izmed tehnik, ki jih uporablja krožek za izboljšanje proizvodnje pri svojem delu. (Nadaljevanje prihodnjič)

5. avgusta 85 je bila najkrajša izredna seja delavskega sveta, ki je obsegala le dve točki dnevnega reda.

TOZD Velika oprema je ob polletju izkazala izgubo v znesku 10.978.726,68 dinarjev. Ker pa je imela po stanju na dan 30.6.1985 9.327.165,10 dinarjev lastnega rezervnega sklada, tako znaša nepokrita izguba 1.651.561,58 dinarjev.

Računovodski sektor je predlagal temeljnim organizacijam, da po ključu solidarno iz rezervnega sklada pokrijejo izgubo v znesku 1.651.600 dinarjev ob koncu polletja v sledečih zneskih:

TOZD	Rezervni sklad	%	Znesek
TAP	48.664.631	48,9	807.300
KO	5.880.756	5,9	97.500
PM	12.018.459	12,1	199.400
VZM	6.752.269	6,8	112.000
SERVISI	8.020.564	8,0	133.000
ORODJARNA	7.721.501	7,8	128.400
VZDRŽEVANJE	6.908.075	6,9	114.500
KOMERCIJALA	3.597.618	3,6	59.500
SKUPAJ	99.563.873	100,0	1.651.600

Namestnik predsednika delavskega sveta DO tov. Slavko Mahorič je ugotovil, da so delegati delavskega sveta DO iz vseh temeljnih organizacij imeli soglasje za pokrivanje izgube v TOZD Velika oprema, oziroma, da so na delavskih svetih TOZD sprejeli sklep o pokritju izgube, nakar je bil soglasno sprejet naslednji

SKLEP: Delavski svet delovne organizacije ugotavlja, da vse temeljne organizacije solidarno iz rezervnega sklada po ključu pokriva izgubo TOZD Velika oprema v znesku 1,651.600 din v sledečih zneskih:

AVTOOPREMA-TAP	807.300 din
KOVINSKA OBDELAVA	97.500 din
PRECIZNA MEHANIKA	199.400 din
VZMETARNA	112.000 din
SERVISI	133.000 din
ORODJARNA	128.400 din
VZDRŽEVANJE	114.500 din
KOMERCIJALA	59.500 din.

2. Delegati so razpravljali o predlogu komisije za množično inventivno dejavnost in sprejela

SKLEP: Delavski svet delovne organizacije sklene, da se na predlog komisije za množično inventivno dejavnost za leto 1985 razglasi za inovatorja leta DO AGIS Ptuj tov. Milutina Novakovića.

Splošni sektor

Iz prakse sodišč združenega dela

ODŠKODNINA ZARADI OSEBNEGA SPORA

Sodišče združenega dela SR Slovenije je z odločbo št. Sp 1305/84-3 z dne 4.10.1984 odločilo, da za škodo, ki jo utрпи delavec zaradi pretepa, ki je nastal zaradi osebnih sporov, sicer v prostorih delovne skupnosti, delovna skupnost ni odgovorna.

Sodišče prve stopnje je z vmesno odločbo ugotovilo, da je delovna skupnost odgovorna za škodo, ki je delavcu nastala zaradi pretepa v pisarni delovne skupnosti. Pritožbeno sodišče je spremenilo odločbo sodišča prve stopnje, zavrnilo zahtevek predlagatelja in v svoji odločbi med drugim navedlo, da je sodišče prve stopnje nesporno ugotovilo, da je do škode, ki jo uveljavlja predlagatelj, prišlo zato, ker je delavec predlagatelja udaril in ga telesno poškodoval. Izpodbijana odločba sicer poudarja, da mora udeležena pravna oseba zagotoviti svojemu delavcu varno delo, toda ob tem velja poudariti, da je šlo za povsem osebni spor med obema sodelavcema in da je v sporu aktivno sodeloval tudi sam predlagatelj. Udeležena pravna oseba ne more zagotoviti varnega dela, če sam delavec povzroči prepir s sodelavcem oziroma celo v določeni meri izziva fizično obračunavanje med delavci. Predlagatelj bo moral odškodnino uveljavljati neposredno od povzročitelja škode, ker je šlo za osebno obračunavanje, ki ni imelo prav nobene zveze z opravljanjem dela, ki ni bilo povezano z uveljavljanjem ukrepov za varstvo pri delu ali z odgovornostjo udeležene pravne osebe, da predlagatelju zagotovi varno opravljanje dela.

Pravna sl. - Janez Solina